

II. LÆRERE OG ANDRE VIDENSKABELIGE TJENESTEMÆND SAMT CENSORER

a. *Afgang og udnævnelser m. v.*

Oversigt for året 1946-47.

DET TEOLOGISKE FAKULTET

Under 23. april 1947 blev der meddelt ekstraordinær professor i missionshistorie, dr. theol. Lorentz Bergmann afsked efter ansøgning på grund af alder med pension fra den 31. august 1947 at regne (j. nr. 158/45).

Ved kgl. resolution af 9. maj 1947 blev docent, dr. phil. Søren Holm udnævnt til professor i systematisk teologi fra den 1. april 1947 at regne, se ndf. side 30 (261/46).

Under den fortsatte ledighed i professoratet i det ny testaments eksegeese blev den til professoratet hørende undervisning i såvel efterårssemestret 1946 som forårssemestret 1947 varetaget af fhv. forstander for Diakonissestiftelsen, dr. theol. L. J. Koch og professor, dr. phil. Søren Holm. Som vederlag for denne undervisning blev der tillagt hver af dem et honorar på 1.200 kr. pr. semester, således at beløbene til forstander Koch blev afholdt af universitetets konto 6, Vikarudgifter, og beløbene til professor Holm af universitetets konto 7. Vederlag een gang for alle (j. nr. 191/40).

Cand. theol. Laurids Stampe ansattes som assistent ved det teologiske laboratorium for et år fra den 1. august 1947 at regne (j. nr. 343/47).

DET RETS- OG STATSVIDENSKABELIGE FAKULTET

Fhv. professor i retsvidenskab, dr. jur Poul Johs. Jørgensen afgik ved døden den 31. juli 1947. Han var universitetslærer fra 1903 til 1944.

Professor i statistik Hans Cl. Nybølle afgik ved døden 18. August 1947. Han var universitetslærer fra 1926 til sin død.

På normeringsloven for 1947-48 blev der oprettet et professorat i nationaløkonomi med særligt henblik på undervisningen af de juridiske studerende i samfundsøkonomi, se nedenfor side 30.

Under 31. juli 1946 blev der meddelt bankinspektør Arne Eken afsked efter ansøgning fra stillingen som lektor i bogholderi og regnskabs-

kritik for juridiske og statsvidenskabelige studerende fra 31. august 1946 (j. nr. 405/46).

Under 22. oktober 1946 blev der meddelt statsautoriseret revisor Poul Hansen fornyelse af hans beskikkelse som lektor i bogholderi og regnskabskritik for juridiske studerende for 3 år fra 1. september 1946 (j. nr. 475/46).

Under 13. november 1946 blev cand. merc. Svend Jensen beskikket som lektor i bogholderi og regnskabskritik for juridiske og statsvidenskabelige studerende for 3 år fra 1. september 1946, se nedenfor side 31.

Under 20. februar 1947 blev der meddelt overretssagfører O. K. Magnussen fornyelse af hans beskikkelse som lektor ved universitetets juridiske laboratorium for 3 år fra 1. februar 1947 (j. nr. 128/47).

Under 24. februar 1947 blev der meddelt kst. landsdommer, dr. jur. Torben Lund fornyelse af hans beskikkelse som lektor i retsvidenskab for 3 år fra 1. februar 1947 (j. nr. 154/44).

Under 25. marts 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at lektoratet i nationaløkonomi (landbrugspolitik) fortsat henstod ubesat samtidig med, at den professor i landbrugsøkonomi ved Landbohøjskolen K. Skovgaard meddelte beskikkelse til at varetage undervisningen ved universitetet i landbrugspolitik for de statsvidenskabelige studerende mod et vederlag, svarende til det til lektoratet bevilgede honorar, fornyedes for et tidsrum af 3 år fra 1. februar 1947 at regne (j. nr. 164/47).

Under 30. november 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at underdirektør Niels Banke, kontorchef, lektor i driftsøkonomi P. P. Sveistrup og sekretær, cand. polit. Poul Winding blev beskikket som eksaminatorsuppleanter ved prøven i nationaløkonomi for juridiske studerende i eksamensterminen vinteren 1946-47 (j. nr. 534/46). Tilsvarende beskikkelse blev meddelt de pågældende for så vidt angik sommeren 1947 ved ministeriets skrivelse af 17. juni 1947 (j. nr. 273/47).

Under 3. januar 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at landsretssagfører, dr. jur. N. P. Madsen-Mygdal og landsretssagfører N. Alkil blev beskikket som eksaminatorsuppleanter i obligationsret, samt at fuldmægtig, dr. jur. Max Sørensen blev beskikket som eksaminatorsuppleant i civilret I, alle i eksamensterminen vinteren 1946-47 (j. nr. 553/46).

Under 3. juni 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at professor ved Aarhus universitet, dr. jur. Carl Rasting, landsretssagfører, dr. jur. N. P. Madsen-Mygdal, landsretssagfører, tidligere lektor ved universitetet Niels Alkil og sagfører-fuldmægtig, cand. jur. Iver Hoppe, hvem det var overdraget at holde ekstraordinære kurser i obligationsret, blev beskikket som eksaminatorsuppleanter i obligationsret, og at fuldmægtig, dr. jur. Max Sørensen

blev beskikket som eksaminatorsuppleant i privatret I, alle for eksamensterminen sommeren 1947 (j. nr. 273/47).

Under 18. juni 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at der af universitetets konto 7, Vederlag een gang for alle, blev ydet lektorerne W. von Eyben og Niels Klerk hver et honorar af 1000 kr. for undervisningen på et 3. hold udover de 2 hold, som de i deres egenskab af faste lektorer havde pligt til at varetage, og at der af konto 5, Medhjælp, blev ydet sagførerfuldmægtig Ivar Hoppe og landsretssagfører Knud Norsker hver et honorar af 1.200 kr. for hvert af de ialt 4 hold, som de havde varetaget (j. nr. 429/45).

Under 25. juli 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at fuldmægtig, cand. jur. Thøger Harald Nielsen under professor, dr. jur. Stig Juuls sygdom havde overtaget en del af dennes eksaminationer i romerret ved 2. del af juridisk embedseksamen sommeren 1947 (j. nr. 273/47).

Under 24. marts 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at sekretær, cand. polit. Poul Winding havde fungeret som eksaminatorsuppleant i økonomisk historie ved 1. del af statsvidenskabelig eksamen vinteren 1946–47 under professor, dr. polit. Axel Nielsens sygdom. Under 9. juli 1947 blev han beskikket som eksaminatorsuppleant i faget økonomisk historie ved 1. del af statsvidenskabelig eksamen sommeren 1947 (j. nr. 91f/47).

Under 23. juli 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at undervisningsassistent, cand. act. Arne Jensen under professor i statistik Hans Cl. Nybølles sygdom havde afholdt de obligatoriske øvelser i statistik under det rets- og statsvidenskabelige fakultet i forårssemestret 1947, og at han ved sommereksamen 1947 havde overtaget professor Nybølles eksamensarbejde, samt at der herfor blev tillagt ham et honorar på 600 kr., at udrede af universitetets konto 6. Vikarudgifter (j. nr. 91i/47).

Under 19. januar 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet, at fuldmægtig Erik Schmidt fungerede som midlertidig censor ved prøven i nationaløkonomi for juridiske studerende ved vintereksamen 1946–47 (j. nr. 83a/47).

Under 16. april 1947 beskikkede ministeriet højesteretsdommer L. Carstens som fast censor ved de juridiske eksaminer for resten af tidsrummet 1. april 1946–31. marts 1949 (j. nr. 83b/47).

Under 9. september 1946 ansatte fakultetet sagførerfuldmægtig, cand. jur. Eigil Michelsen som universitetsmanuduktør i borgerlig ret for tiden 1. september 1946–31. august 1947 samt under 2. oktober 1946 sagførerfuldmægtig, cand. jur. Carl Tjur som universitetsmanuduktør i ejendomsret for tiden 1. oktober 1946–30. september 1947 (j. nr. 455/46).

Under 22. og 31. juli 1946 ansatte universitetets rektor cand. polit.

Arne Jensen og cand. polit. Poul Winding som undervisningsassistenter ved fakultetets statsvidenskabelige afdeling for eet år fra 1. september 1946 (j. nr. 177/42).

DET LÆGEVIDENSKABELIGE FAKULTET

Professor i hygiejne, dr. med. L. S. Fredericia afgik ved døden den 26. februar 1947. Han var universitetslærer fra 1918 til sin død.

Under 5. november 1946 blev der meddelt professor, dr. med. Henning Rønne afsked efter ansøgning med pension fra 31. december 1946 at regne fra de af ham beklædte stillinger som professor i oftalmologi ved Københavns universitet og overlæge ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme (j. nr. 473/46).

Under 10. juli 1947 blev klinikchef ved de kgl. blindeinstituter, dr. med. Holger Ehlers, udnævnt til professor i øjensygdomme ved Københavns universitet fra den 1. juli 1947 at regne med forpligtelse til tillige at modtage ansættelse som overlæge ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme og den dertil knyttede poliklinik, se nedenfor side 31 ff.

Professor ved den kliniske praktikantundervisning i kirurgi, dr. med. Ole Chievitz afgik ved døden 26. december 1946.

Under 27. marts 1947 fritog ministeriet efter ansøgning overkirurg, dr. med. Axel Ringsted for hvervet som lektor i kirurgi fra 1. januar 1947 (j. nr. 244/47).

Under 28. marts 1947 blev der meddelt prosector, dr. med. Svend Petri fornyelse af hans beskikkelse som lektor i patologisk anatomi for tre år fra 1. april 1947 (j. nr. 192/47).

Under 28. marts 1947 blev der meddelt prosector, dr. med. Bjorulf Vimtrup fornyelse af hans beskikkelse som lektor i patologisk anatomi for tre år fra 1. april 1947 (j. nr. 192/47).

Under 28. marts 1947 blev der meddelt amanuensis, dr. med. Viggo Eskelund fornyelse af hans beskikkelse som lektor i patologisk anatomi for tre år fra 1. april 1947 (j. nr. 192/47).

Under 24. april 1947 blev der meddelt amanuensis ved institutet for alm. patologi, dr. med. Jens Bing fornyelse af hans beskikkelse som lektor i alm. patologi for tre år fra 1. april 1947 (j. nr. 210/47).

Under 2. juli 1947 blev dr. med. F. Therkelsen beskikket som lektor i kirurgi for 3 år fra den 1. juli 1947, se nedenfor side 37.

Under 9. maj 1947 blev overlæge, dr. med. E. Meulengracht genbeskikket som professor ved den kliniske praktikantundervisning i medicin for 6 år fra 1. april 1947 (j. nr. 245/47).

Under 11. juni 1947 beskikkede ministeriet overkirurg ved kom-munehospitalet i København, dr. med. Otto Mikkelsen som professor ved den kliniske praktikantundervisning i kirurgi for seks år fra 1. april 1947 (j. nr. 111/47).

Under 30. juni 1947 blev videnskabelig assistent ved patologisk anatomisk institut, dr. med. Gunnar Teilum udnævnt til amanuensis fra den 1. april 1947, jfr. nedenfor side 172.

Under hensyn til professor, dr. med. L. S. Fredericias sygdom og senere død bifaldt ministeriet under 28. marts og 2. juli 1947 efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at undervisningen i hygiejne for de lægevidenskabelige studerende i efterårssemestret 1946 og i forårssemestret 1947 var blevet overdraget amanuensis, dr. med. Helge Lund, og at der herfor af universitetets konto 7, Vederlag een gang for alle, blev tillagt ham vederlag på henholdsvis 700 kr. og 1000 kr. Samtidig bifaldt ministeriet, at amanuensis Lund, der siden 5. november 1946 havde virket som bestyrer af hygiejnisk institut, fik tillagt et vederlag herfor på 800 kr. årlig + sædvanligt honorartillæg fra det nævnte tidspunkt og indtil professoratet i hygiejne blev besat (j. nr. 91a/47 og 197/47).

Under hensyn til professor, dr. med. Henning Rønnes sygdomsforfald bifaldt ministeriet under 5. oktober 1946 efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at eksaminationen af kandidaterne ved den kliniske prøve i øjensygdomme i sommeren 1946 var blevet overdraget professor ved den kliniske praktikantundervisning i oftalmologi, dr. med. Eiler Holm, og at der for dette hverv blev tillagt ham et vederlag på 10 kr. pr. kandidat at afholde af universitetets konto 7, vederlag een gang for alle, samt at undervisningen i øjensygdomme i efterårssemestret 1946 blev overdraget 1. reservelæge ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme, dr. med. Henning Skyds-gaard mod et vederlag på 1.500 kr. at afholde af universitetets konto 6, Vikarudgifter (j. nr. 91b/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor meddelte ministeriet under 8. november 1946 direktøren for neurofysiologisk institut, dr. med. Fritz Buchthal orlov i 3 måneder fra november 1946 af hensyn til en studierejse til Amerikas forenede Stater (j. nr. 3u/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor meddelte ministeriet under 29. november 1946 lektor i kirurgi, dr. med. Axel Ringsted orlov i ca. 10 måneder fra den 15. september 1946, for at han på stipendium fra The Rockefeller Foundation kunne tage på studieophold i Amerikas Forenede Stater, således at han under fraværelsen oppebar halvt lektorhonorar. Samtidig bifaldt ministeriet, at der af universitetets konto 6, Vikarudgifter, stilledes 300 kr. månedlig + sædvanligt honorartillæg til rådighed til lønning af en vikar (j. nr. 3t/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor meddelte ministeriet under 2. januar 1947 amanuensis, lektor i anatomi, dr. med. E. Landboe-Christensen orlov i tiden 1. september 1946–30. juni 1947, for at han kunne foretage en studierejse til Amerikas forenede stater,

således at han oppebar fuld løn som amanuensis. Samtidig bifaldt ministeriet, at der til cand. med. Harald Moe, der virkede som vikar i amanuensisstillingen, udbetaltes et honorar på 3.600 kr. + sædvanligt honorartillæg af universitetets konto 6, Vikarudgifter, samt at der af konto 7, Vederlag een gang for alle, udrededes et honorar for varetagelse af lektorstillingen til amanuensis, dr. med. Erik Andreasen på 300 kr. mdl. + sædvanligt honorartillæg (j. nr. 3r/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 9. januar 1947, at der meddeltes lektor i systematisk medicin, dr. med. K. Brøchner-Mortensen tilladelse til at lade reserve-læge, dr. med. Vagn Mortensen vikariere for sig ved forelæsningerne i den del af forårssemestret 1947, i hvilken han måtte være fraværende på grund af konstitution som overlæge ved kommunehospital i Horsens, således at udgiften ved vikariatet afholdes uden udgift for statskassen (j. nr. 3ab/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor meddelte ministeriet under 24. marts 1947 afdelingsleder ved retsmedicinsk institut, dr. med. Harald Gormsen orlov med løn i 6 måneder fra 15. januar 1947, for at han kunne foretage en studierejse til Amerikas forenede stater med støtte af The Rockefeller Foundation. Samtidig bifaldt ministeriet, at der stilledes indtil 9000 kr. til rådighed til dækning af vikarudgifter (j. nr. 3aa/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor meddelte ministeriet under 16. april 1947 amanuensis ved biokemisk institut, dr. phil. E. Hoff-Jørgensen orlov med løn i tiden 6. januar-31. juli 1947, for at han med støtte fra The Rockefeller Foundation kunne foretage en studierejse til Amerikas forenede stater. Samtidig bifaldt ministeriet, at der af universitetets konto 6, Vikarudgifter, stilledes 1.500 kr. til rådighed til antagelse af en vikar (j. nr. 3a/47).

Under 25. oktober 1946 beskikkede ministeriet efternævnte som censorer eller censorsuppleanter ved embedslægeeksamen for resten af 3-året 1. april 1945-31. marts 1948: i retspsykiatri: overlæge, dr. med. J. Chr. Smith og overlæge, dr. med. G. Stürup som censorer, overlæge, dr. med. P. Dickmeiss som censorsuppleant; i retsmedicin: overlæge, dr. med. Knud Krabbe og amtslæge, dr. med. Max Christiansen som censorer, dr. med. Torben With som censorsuppleant; i hygiejne: medicinaldirektør, dr. med. Johannes Frandsen og overlæge, dr. med. Erik Uhl som censorer, overlæge E. Juel Henningsen som censorsuppleant; i medicinallovgivning: medicinaldirektør, dr. med. Johs. Frandsen og overlæge E. Juel Henningsen som censorer, overlæge, dr. med. Erik Uhl som censorsuppleant; i epidemiologi: afdelingsforstander, dr. med. Martin Kristensen og overlæge E. Juel Henningsen som censorer, amtslæge, dr. med. Max Christiansen som censorsuppleant (j. nr. 142c/46).

Under 31. oktober 1946 beskikkede ministeriet klinikchef, dr. med.

Edgar Schnohr som 2. censorsuppleant i kirurgi ved den lægevidenskabelige embedseksamen for resten af 6-årsperioden 1. november 1945–31. oktober 1951 (j. nr. 83m/46).

Under 21. juni 1947 fritog ministeriet efter ansøgning overlæge L. Kraft for hvervet som medlem af og formand for Komitéen til valg af censorer til lægevidenskabelig embedseksamen og beskikkede i hans sted efter indstilling fra det lægevidenskabelige fakultet professor, dr. med. Eggert Møller som medlem af og formand for komitéen. Samtidig beskikkede ministeriet dr. med. Otto C. Aagaard og overlæge, dr. med. Poul Iversen som medlemmer af komitéen, sidstnævnte efter indstilling af Det medicinske selskab i København (j. nr. 311/47).

Under 26. juli 1947 beskikkede ministeriet professor ved Danmarks tekniske Højskole, dr. phil. T. Bjerge som censor i fysik ved den lægevidenskabelige forberedelseseksamen for resten af 6-års perioden 1. april 1946–31. marts 1952 (j. nr. 83f/47).

Ved kgl. resolution af 15. november 1946 blev amanuensis af 2. grad dr. med. Herman M. Kalckar udnævnt til amanuensis af 1. grad fra 1. april 1946 (j. nr. 373/46).

Cand. med. Carl Ryberg meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som videnskabelig assistent ved biokemisk institut fra den 1. september 1946.

Mag. scient. Ragna Rask-Nielsen ansattes som videnskabelig assistent ved biokemisk institut for et år fra den 1. september 1946.

Cand. med. Poul Kruhøffers ansættelse som videnskabelig assistent ved medicinsk-fysiologisk institut forlængedes med et år fra 1. september 1946.

Cand. med. Charles Johansen ansattes som videnskabelig assistent ved retsmedicinsk institut for et år fra den 1. september 1946.

Dr. med. C. C. Winkel Smith ansattes som assistent i operativ kirurgi (prosector chirurgiæ) for et år fra 1. september 1946.

Cand. med. Claus Dueholms ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for børnesygdomme forlængedes med et år fra den 1. oktober 1946.

Cand. med. Hans Galbo ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling D for et år fra 1. oktober 1946.

Cand. med. Munke Hertel Wulff ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets psykiatriske afdeling for et år fra 1. oktober 1946.

Cand. med. H. Volby meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets psykiatriske afdeling fra 1. oktober 1946.

Cand. med. Agnete Clausen meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets fødeafdeling A og gynækologisk afdeling I fra 1. oktober 1946.

Cand. med. Bodil Eskesen ansattes som klinisk assistent ved rigs-

hospitalets fødeafdeling A og gynækologisk afdeling I for et år fra den 1. oktober 1946.

Cand. med. Holger Begtrups ansættelse som videnskabelig assistent ved biokemisk institut forlængedes en måned fra den 1. oktober 1946.

Cand. med. Per Lous ansattes som videnskabelig assistent ved biokemisk institut for et år fra den 1. november 1946.

Cand. med. Jørgen Arne Jørgensen meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets medicinske afdeling A fra 1. november 1946.

Cand. med. Erik Brandt-Nielsens ansættelse som videnskabelig assistent ved retsmedicinsk institut forlængedes med en måned fra den 1. november 1946.

Cand. med. Svend A. Kvornings ansættelse som videnskabelig assistent ved farmakologisk institut forlængedes med et år fra 1. november 1946.

Cand. med. Malthe Jacobsens ansættelse som klinisk assistent under professoratet i epidemiske sygdomme forlængedes med et år fra 1. december 1946.

Cand. med. Johan Georg ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets medicinske afdeling A fra 1. december 1946.

Cand. med. I. C. Højensgaards ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling C forlængedes med et år fra 1. december 1946.

Cand. med. Klavs Henningsen ansattes som videnskabelig assistent ved retsmedicinsk institut for et år fra 1. december 1946.

Cand. med. Kay Schourups ansættelse som videnskabelig assistent ved retsmedicinsk institut forlængedes med et år fra 1. januar 1947.

Cand. med. Poul Søbyes ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for hud- og kønssygdomme forlængedes med et år fra 1. januar 1947.

Cand. med. Harald K. Kristensens ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for øre-, næse- og halssygdomme forlængedes med et år fra 1. februar 1947.

Cand. med. Michael Schwartz' ansættelse som klinisk assistent under professoratet i intern medicin knyttet til rigshospitalets medicinske poliklinik forlængedes med et år fra 1. februar 1947.

Cand. med. Ove Sten-Knudsen ansattes som videnskabelig assistent ved neurofysiologisk institut for et år fra 1. februar 1947.

Cand. med. E. Prætorius' ansættelse som videnskabelig assistent ved medicinsk-fysiologisk institut forlængedes med et år fra 1. marts 1947.

Cand. med. Jørgen Schlegels ansættelse som videnskabelig assistent ved medicinsk-anatomisk institut forlængedes med et år fra 1. marts 1947.

Cand. med. Knud Riewerts Eriksens ansættelse som videnskabelig assistent ved institut for alm. patologi forlængedes med et år fra 1. april 1947.

Cand. med. Henning Vogelius meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme fra 1. april 1947.

Cand. med. Sigurd Ry Andersen ansattes som klinisk assistent ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme for et år fra 1. april 1947.

Cand. med. Arne Andersens ansættelse som videnskabelig assistent ved retsmedicinsk institut forlængedes med $\frac{1}{2}$ år fra 1. april 1947.

Dr. med. Kurt Brøstes ansættelse som videnskabelig assistent ved medicinsk-anatomisk instituts antropologiske afdeling forlængedes med et år fra 1. april 1947.

Cand. med. William Kiærs ansættelse som videnskabelig assistent ved patologisk-anatomisk institut forlængedes med et år fra 1. april 1947.

Cand. med. Georg Hogreffes ansættelse som assistent ved arvebiologisk institut forlængedes med et år fra 1. april 1947.

Cand. med. Anders Tybjerg Hansens ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets medicinske afdeling B forlængedes med et år fra 1. april 1947.

Cand. pharm. Alf Lunds ansættelse som videnskabelig assistent ved farmakologisk institut forlængedes med et år fra 1. maj 1947.

Cand. med. O. Gottliebs ansættelse som videnskabelig assistent ved medicinsk-anatomisk institut forlængedes med et år fra 1. maj 1947.

Cand. med. Johannes Døssing ansattes som videnskabelig assistent ved arvebiologisk institut, specielt til udførelse af social-antropologiske undersøgelser for et år fra 1. maj 1947.

Cand. med. Hans Helweg-Larsens ansættelse som videnskabelig assistent ved arvebiologisk institut forlængedes med et år fra 1. juni 1947.

Cand. med. Torben Fogs ansættelse som klinisk assistent ved rigshospitalets neurologiske afdeling forlængedes med et år fra 1. juli 1947.

Cand. med. Malthe Jacobsen meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent under professoratet i epidemiske sygdomme fra 1. august 1947.

Cand. med. fru Elli Trolle ansattes som klinisk assistent under professoratet i epidemiske sygdomme for et år fra 1. august 1947.

Cand. med. Hans Galbo meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som klinisk assistent ved rigshospitalets kirurgiske afdeling D fra 1. august 1947.

DET FILOSOFISKE FAKULTET

Under 29. november 1946 blev der meddelt professor i nordisk historie og nordiske antikviteter (Rostgardianus), dr. phil. Erik Arup afsked efter ansøgning på grund af alder med pension fra 31. januar 1947 (j. nr. 481/46).

Under 9. maj 1947 blev ekstraordinær docent, dr. phil. Kaare Grøn-

bech udnævnt til ekstraordinær professor i centralasiatiske sprog fra 1. april 1947, se ndf. side 38.

Under 22. juli 1947 blev fil. dr. Bengt Hasselroth, der siden 1. januar 1946 havde været konstitueret som professor i romansk sprog og litteratur, udnævnt til professor fra 1. juni 1947 (j. nr. 108/43).

Under 23. juli 1947 blev bibliotekar ved universitetsbiblioteket, dr. phil. Harry Andersen beskikket som lektor i dansk sproghistorie for 3 år fra 1. april 1947, se nedenfor side 42.

Under 21. april 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at lektor i talens og sangens æstetik og historie, dr. phil. Arthur Arnholtz og lektor i fonetik Eli Fischer-Jørgensen blev optaget som medlemmer af den akademiske lærerforsamling (j. nr. 339/34).

Efter aftale med: The British Council blev den tidligere ordning vedrørende udvælgelse og honorering af en indfødt engelsk lektor fornyet, jfr. årbogen for 1939-40 side 54 ff. og for 1940-41 side 17. Lektoratet blev efter forslag fra The British Council overdraget Ronald Kay B.A. for et år fra 1. september 1946 (j. nr. 542/46).

Under 1. februar 1947 fritog ministeriet efter ansøgning kgl. ordenshistoriograf, dr. phil. Louis Bobé fra hvervet at afholde øvelser i tyding eller læsning af håndskrifter fra det 15.-19. århundrede med særlig vægt på dansk (gotisk) skrift og beskikkede i hans sted arkivar ved rigsarkivet, cand. mag. Erik Kromann fra samme dato at regne, således at denne oppebar det herfor fastsatte honorar (j. nr. 119/47).

Under 24. februar 1947 bevilgede ministeriet fru Carmen Zimmer, der oppebar et honorar på kr. 1200 under universitetets konto 4. a, Honorarer til lektorer m. fl., for at afholde øvelser over moderne italiensk med universitetets studerende et ekstraordinært tilskud på kr. 1200 for finansåret 1946-47. Beløbet blev afholdt af finanslovskonto § 21. VIII. E. 6. f. (j. nr. 147/47).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 16. januar 1947, at det under professor, dr. phil. Erik Arups forfald blev overdraget universitetsadjunkt, dr. phil. Axel E. Christensen at eksaminere i kilder og metode og mag. art. Erik Bach at eksaminere i kilder ved forprøven til skoleembedseksamen i historie i vinteren 1947 mod et vederlag af henholdsvis 200 kr. og 100 kr. + sædvanlige honorartillæg at afholde af universitetets konto 6, Vikarudgifter (j. nr. 558/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 14. maj 1947, at professor, dr. phil. L. L. Hammerich, der efter kaldelse virkede som professor ved universitetet i Utrecht i tiden fra 1. oktober 1946 til 31. juli 1947 fik orlov i dette tidsrum med bevarelse af tjenestemandsløn, men dog således at han selv afholder de vikarudgifter, som hans fraværelse ville medføre (j. nr. 3h/46).

Efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 3. juni 1947, at dr. phil. Jens Himmelstrup under professor, dr. phil. Victor Kuhrs fraværelse på grund af sygdom havde overtaget en del af forelæsningerne i filosofisk propædeutik i forårssemestret 1947, og at der herfor blev tillagt ham et vederlag på 500 kr. at afholde af universitetets konto 6, Vikarudgifter (j. nr. 91h/47).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor bifaldt ministeriet under 16. juli 1947, at det blev overdraget mag. art. Erik Bach under vakancen i et professorat i historie at eksaminere 11 kandidater til forprøven i historie ved sproglig-historisk skoleembedseksamen sommeren 1947 mod et vederlag på 300 kr. at afholde af universitetets konto 6, Vikarudgifter (j. nr. 481/46).

Under 5. november 1946 godkendte universitetets rektor efter forslag fra det franske gesandtskab i København Michel Souliér som fransk lektor ved universitetet (j. nr. 311/45).

Under 28. november 1946 meddelte universitetets rektor universitetsadjunkt, dr. phil. Hans Hendriksen fritagelse for undervisning i forårssemestret 1947 af hensyn til en studierejse til England (j. nr. 3æ/46).

Under 26. april 1947 beskikkede ministeriet adjunkt, dr. phil. S. Steffensen og rektor Ture Hastrup som censorsuppleanter henholdsvis i tysk og i klassisk filologi ved skoleembedseksamen under det filosofiske fakultet (j. nr. 83o/47).

Under 19. juni 1947 beskikkede ministeriet mag. art., frk. Rigborg Volqvartz som censor i almen psykologi og fuldmægtig i justitsministeriet dr. jur. Louis le Maire og overlæge, dr. med. Georg K. Stürup som censorer i kriminologi ved den psykologisk-pædagogiske eksamen for 3 år fra 1. april 1947 (j. nr. 112e/47).

Dr. phil. Aksel Voltens ansættelse som videnskabelig assistent ved ægyptologisk laboratorium forlængedes med et år fra 1. april 1947 (j. nr. 143a/47).

Fru Annie Holch Justesens ansættelse som assistent ved undervisningen i hollandsk forlængedes med et år fra 1. april 1947 (j. nr. 232/47).

DET MATEMATISK-NATURVIDENSKABELIGE FAKULTET

Under 6. maj 1947 blev der meddelt professor ekstraordinarius i kulturgeografi, dr. phil. Aage Gudmund Hatt afsked med pension med virkning fra 31. maj 1947 (j. nr. 276/45).

Under 13. august 1946 blev der meddelt dr. phil. Kaj Arne Jensen fornyelse af hans beskikkelse som lektor i kemi for 3 år fra 1. september 1946 (j. nr. 407/46).

Under 14. april 1947 blev der meddelt mag. scient. et cand. polyt. Niels Berg fornyelse af hans beskikkelse som lektor i kemi for 3 år fra 1. april 1947 (j. nr. 202/47).

Under 23. juli 1947 blev amanuensis ved biofysisk laboratorium dr. phil. V. Thorsen beskikket som lektor i fysik for 3 år fra 1. april 1947 (se nedenfor side 45).

Under 2. august 1947 blev dr. phil. H. Volsøe beskikket som lektor i menneskets anatomi under det matematisk-naturvidenskabelige fakultet fra 1. april 1947 (se nedenfor side 43).

Under 5. august 1947 blev der meddelt dr. phil. Verner Fenchel afsked efter ansøgning fra hvervet som lektor i matematisk analyse fra 31. august 1947. Under 22. august 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra universitetets rektor, at lektoratet indtil videre ikke blev besat, samt at der fra 1. september 1947 stilledes et beløb (svarende til det besparede lektorhonorar) til rådighed af universitetets konto 6, Vikarudgifter, til antagelse af medhjælp ved matematikundervisningen (j. nr. 332/47).

Under 19. december 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at lektor i kemi, dr. phil. K. A. Jensen blev optaget som medlem af den akademiske lærerforsamling (j. nr. 407/46).

Under hensyn til vakancen i docenturet i botanik bifaldt ministeriet under 10. oktober 1946, at det blev overdraget amanuensis, dr. phil. T. W. Böcher at afholde de elementære kursus i sporeplanter i 4 ugentlige timer i hele efterårssemestret 1946 og amanuensis, mag. scient. Mogens Køie at afholde kursus for videregående i sporeplanter i 4 ugentlige timer i det halve af semesteret til et vederlag af henholdsvis 1000 kr. og 500 kr. at udrede af universitetets konto 7, Vederlag een gang for alle. For afholdelse af øvelser over kryptogamer i 4 ugentlige timer i forårssemestret 1947, blev der tillagt amanuensis Køie et vederlag på 1000 kr. (j. nr. 344/46).

Under 17. oktober 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at professor, dr. phil. Niels Bohr foretog en rejse på ca. 2 måneder til Amerikas forenede stater for efter indbydelse at deltage i forskellige fysiske kongresser og for at repræsentere Det kongelige danske videnskabernes selskab ved møder til drøftelse af organisationen af det internationale videnskabelige samarbejde (j. nr. 1/46).

Under 8. oktober 1946 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at professor, dr. phil. J. C. Jacobsen foretog en rejse til Amerikas forenede stater i tiden fra 1. september til midten af november 1946 (j. nr. 1/46).

Under 26. februar 1947 bifaldt ministeriet, at der meddeltes museumsbestyrer, dr. phil. M. Degerbøl orlov med løn fra 1. januar til medio marts 1947, for at han kunne deltage i universitetets ekspedition til Centralafrika. Samtidig bifaldt ministeriet, at der til vikarassistance stilledes et beløb til rådighed svarende til lønningen for en

amanuensis af 2. grad, at afholde af universitetets konto 6, Vikarudgifter (j. nr. 3z/46).

I anledning af professor ekstraordinarius, dr. phil. C. M. Steenbergs sygdomsforfald bifaldt ministeriet under 2. juni 1947 efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at det blev overdraget amanuenserne, dr. phil. N. Thydsen Meinertz og dr. phil. P. Holst Christensen at afholde forelæsninger og eksaminationer i sammenlignende anatomi og embryologi i efterårssemestret 1946, og at der herfor ydedes de pågældende vederlag på henholdsvis 1500 kr. og 800 kr. at afholde af universitetets konto 7, Vederlag een gang for alle (j. nr. 186/46).

På grund af professor, dr. phil. Gudmund Hatts forfald overtog lektor i geografi Ejnar Storgaard hans undervisnings- og eksamensarbejde i efterårssemestret 1946. Under 10. juni 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling af fakultetet og universitetets rektor, at der for dette hverv blev tillagt lektor Storgaard et vederlag på 600 kr. at afholde af universitetets konto 7, Vederlag een gang for alle (j. nr. 91d/45).

Under 28. maj 1947 beskikkede ministeriet lektor, dr. phil. Johs. Boye Petersen som censor og dr. phil. E. K. Gabrielsen som censor-suppleant i botanik ved skoleembedseksamen for resten af 3-året 1. april 1945–31. marts 1948 (j. nr. 83d/47).

Under 8. maj 1947 ansatte ministeriet cand. mag. J. Ambrosen som amanuensis af 2. grad ved institut for teoretisk fysik fra 1. april 1947 at regne og konstituerede dr. phil. Stefan Rozental som amanuensis af 2. grad sammesteds ligeledes med virkning fra 1. april 1947 (j. nr. 159a/46).

Ved kgl. resolution af 15. november 1946 blev amanuenserne af 2. grad lektor, cand. polyt. et mag. scient. Niels Berg, dr. phil. Marius Nielsen, dr. phil. P. Holst Christensen og dr. phil. Gunnar A. W. Thorson udnævnt til amanuenser af 1. grad fra 1. april 1946 at regne (j. nr. 373/46).

Under 31. oktober 1947 udnævnte ministeriet videnskabelig assistent ved institut for teoretisk fysik, dr. phil. Niels Henrik Arley til amanuensis af 2. grad fra 1. april 1947 at regne (j. nr. 188b/45).

Under 21. november 1946 bifaldt ministeriet, at amanuensis af 2. grad ved plantefysiologisk laboratorium, dr. phil. Poul Larsen fik orlov med løn under en studierejse til Amerikas forenede stater i tiden 18. november 1946–30. juni 1947, samt at der stillede et beløb svarende til halvdelen af vederlaget til en amanuensis af 2. grad til rådighed til aflønning af en vikar (j. nr. 283b/46).

Under 10. december 1946 bifaldt ministeriet, at medhjælpslønnet videnskabelig assistent ved institut for teoretisk fysik, dr. phil. Niels Arley fik tilladelse til efter indbydelse at virke som gæsteprofessor ved universitetet i Princeton, Amerikas forenede stater, i et år fra

1. september 1946 med bibeholdelse af lønningen som videnskabelig assistent, men således at den af ham oppebårne del af et lektorhonorar 1200 kr. + sædvanligt honorartillæg stilledes til rådighed for instituttet til honorering af undervisning under hans fraværelse (j. nr. 3s/46).

Under 27. januar og 4. August 1947 bifaldt ministeriet, at den amanuensis ved kemisk laboratorium, dr. phil. Andreas Klit tidligere bevilgede orlov (jfr. universitetets årbog for 1945-46, side 39) forlængedes indtil 31. januar 1948 af hensyn til hans fortsatte studier i Stockholm og Uppsala (j. nr. 14a/45).

Under 26. februar 1947 bifaldt ministeriet, at amanuensis ved zoologisk museum, dr. phil. Gunnar Thorson fik orlov med løn i tiden fra ultimo december 1946 til 1. juni 1947 af hensyn til en forskningsrejse til De canariske øer. Ministeriet bifaldt samtidig, at der af universitetets konto 6, Vikarudgifter, afholdtes vederlag svarende til lønningen for en amanuensis af 2. grad til honorering af en vikar (j. nr. 36/46).

Under 1. marts 1947 bifaldt ministeriet, at amanuensis af 2. grad ved zoologisk museum, dr. phil. H. Volsøe fik orlov med løn i tiden fra ultimo december 1946 til april 1947 af hensyn til en forskningsrejse til De canariske øer. Samtidig godkendte ministeriet, at der af universitetets konto 6, Vikarudgifter, afholdtes et beløb svarende til begyndelseslønnen for en amanuensis af 2. grad til vederlæggelse af en vikar (j. nr. 3y/46).

Under 1. marts 1947 bifaldt ministeriet, at amanuensis af 2. grad ved botanisk museum, mag. scient. Johs. Grøndtved fik orlov med løn i tiden 1. april 1947-31. marts 1948 af hensyn til en studierejse til Italien. Samtidig bifaldt ministeriet, at der af universitetets konto 6, Vikarudgifter, afholdtes et beløb svarende til begyndelseslønnen for en amanuensis af 2. grad til vederlæggelse af vikar (j. nr. 3ø/46).

Efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor meddelte ministeriet under 12. juni 1947 amanuensis ved matematisk institut, dr. phil. H. Thornehave orlov i 2 år fra 1. september 1947 af hensyn til et ophold ved McGill Universitetet i Montreal. Samtidig bifaldt ministeriet, at dr. Thornehave under orloven oppebar halv lønning, og at der stilledes et vikarbeløb til rådighed, svarende til lønningen for en videnskabelig assistent (j. nr. 3c/47).

Under 1. september 1947 bifaldt ministeriet efter indstilling fra fakultetet og universitetets rektor, at der blev tillagt amanuensis, mag. scient. Hans Clausen et vederlag på 500 kr. at udrede af universitetets konto 7, Vederlag een gang for alle, for vikararbejde under professor, dr. phil. A. Noe-Nygaards fraværelse i september og oktober 1946 (j. nr. 13d/46).

Cand. polyt. frk. Marie Louise Mouritzen ansattes som amanuensis af 2. grad ved mineralogisk-geologisk museum fra 1. august 1947 (j. nr. 101i/46).

På normeringsloven for 1947-48 blev der tillagt amanuensis af 2. grad ved kemisk laboratorium, dr. phil. Jannik Bjerrum lønningsanciennitet fra 1. februar 1946 og amanuensis ved zoofysiologisk laboratorium, dr. phil. Hans H. Ussing lønningsanciennitet fra 1. juli 1937.

Dr. phil. Hans Ramberg ansattes som videnskabelig assistent ved mineralogisk-geologisk museum for et år fra 1. august 1946.

Dr. phil. Thøger Bangs ansættelse som videnskabelig assistent ved matematisk institut forlængedes til 1. juli 1947 samt yderligere med et år fra denne dato.

Cand. mag. Mogens Rudkøbings ansættelse som videnskabelig assistent ved astronomisk observatorium forlængedes for et år fra 1. december 1946.

Aktuar, cand. act. Thøger Busks ansættelse som videnskabelig assistent ved forsikringsmatematisk laboratorium forlængedes med et år fra 1. februar 1947.

Mag. scient. Jørgen Koefoeds ansættelse som videnskabelig assistent ved fysisk-kemisk institut forlængedes med et år fra 1. marts 1947.

Cand. mag. Aage Agesens ansættelse som videnskabelig assistent ved geografisk laboratorium forlængedes med 1 år fra 1. april 1947.

Cand. mag. Evald Egelund Pedersens ansættelse som videnskabelig assistent ved kemisk laboratorium forlængedes med 1 år fra 1. april 1947.

Cand. mag. frk. Eva Møllers ansættelse som videnskabelig assistent ved kemisk laboratorium forlængedes med 1 år fra 1. maj 1947.

Cand. mag. P. Rønne Nielsens ansættelse som videnskabelig assistent ved biofysisk laboratorium forlængedes med 1 år fra 1. april 1947.

Mag. scient. Chr. Overgaard Nielsens ansættelse som videnskabelig assistent ved histologisk-embryologisk institut forlængedes med 1 år fra 1. april 1947.

Dr. phil. Hans Johansens ansættelse som videnskabelig assistent ved zoologisk museum forlængedes fra 1. april 1947 indtil videre.

Dr. phil. Finn Salomonsens ansættelse som videnskabelig assistent ved zoologisk museum forlængedes med 1 år fra 1. april 1947.

Cand. mag. N. O. Lassens ansættelse som videnskabelig assistent ved fysisk laboratorium forlængedes med et år fra 1. juni 1947.

Dr. phil. Hans Ramberg meddeltes efter ansøgning afsked fra stillingen som videnskabelig assistent ved mineralogisk-geologisk museum fra 1. juli 1947.

Dr. phil. Johs. Troelsen ansattes som videnskabelig assistent ved mineralogisk-geologisk museum for et år fra 1. juli 1947.

Assistent Svend G. Heding meddeltes afsked fra stillingen som videnskabelig assistent ved zoologisk museum på grund af sygdom fra 1. august 1947.

Mag. scient. F. Jensenius Madsen ansattes som assistent ved zoologisk museum for et år fra 1. august 1947.

b. *Universitetets fritrykskonto*

(j. nr. 2b/46).

Universitetets rektor har i 1946-47 som bidrag af universitetets fritrykskonto bevilget professor, dr. theol. Jens Nørregaard 50 kr. pr. ark til trykning af 3. udgave af Hjalmar Holmquists og Jens Nørregaards bog Kirkehistorie, bind I (30. oktober 1946).

c. *Universitetslærernes studie- og repræsentationsrejser*

Af den på finansloven for 1946-47 under universitetets konto 18, Stipendier og rejseunderstøttelser, underkonto b, rejseunderstøttelser for universitetslærere, optagne nye bevilling (jfr. universitetets årbog for 1945-46, side 40-41) blev der i nævnte finansår tildelt følgende beløb: Lektor, dr. phil. Sigfus Blønddal 800 kr., professor, dr. phil. Harald Bohr 600 kr., lektor, dr. med. V. Eskelund 500 kr., professor, dr. phil. Poul Christoffersen 1500 kr., professor, dr. phil. Astrid Friis 1500 kr., professor, dr. phil. Louis Hjelmslev 1500 kr., lektor, dr. phil. K. A. Jensen 500 kr., docent, dr. phil. Chr. Matras 1000 kr., professor, dr. phil. C. Møller 900 kr., professor, dr. phil. S. Pallis 1500 kr., professor, dr. med. Preben Plum 800 kr., docent, dr. phil. C. E. Sander-Hansen 1350 kr., professor, dr. phil. R. Spärck 1200 kr. og professor, dr. med. Anders Thornval 1000 kr.

Af bevillingen for finansåret 1947-48 blev tildelt følgende beløb: Professor, dr. phil. P. Brandt-Rehberg 900 kr., professor, dr. phil. J. V. Brøndsted 1400 kr., lektor Karl O. Christiansen 1000 kr., professor, dr. phil. Louis Hjelmslev 800 kr., lektor, dr. phil. K. A. Jensen 900 kr., professor, dr. phil. A. Langseth 900 kr., professor, dr. phil. Jens Peter Larsen 1400 kr., professor, dr. phil. A. Noe-Nygaard 800 kr., professor, dr. phil. Svend Pallis 1200 kr., professor, dr. phil. Chr. Poulsen 800 kr., lektor P. P. Sveistrup 800 kr. og lektor, dr. med. Gunnar Teilum 800 kr.

Af universitetets konto 10 d, Til repræsentationsrejser, blev i finansåret 1946-47 udbetalt til professor, dr. theol. Aage Bentzen 200 kr., til professor, dr. phil. R. Spärck 600 kr., til professor, dr. phil. H. M. Hansen 338 kr., til professor Ejnar Thomsen 37 kr. og til professor, dr. phil. L. Hjelmslev 1800 kr.

d. *Omdannelse af docenturet i systematisk teologi til et professorat og docent, dr. phil Søren Holms udnævnelse til professor*

(j. nr. 522/46).

Under 4. november 1946 afgav det teologiske fakultet følgende indstilling:

»Som et led i universitetets bestræbelser for at få docentstillingen afskaffet skal det teologiske fakultet herved andrage om, at det normerede docentur i systematisk teologi på det kommende års normeringslov må blive ændret til et professorat i samme fag. Til yderligere motivering af andragendet skal man anføre, at den nuværende indehaver af docenturet, dr. phil. Søren Holm, der ansattes i sit embede 1. august 1943 efter tidligere at have været lektor i den højere skoles tjeneste, er en fuldt kvalificeret videnskabsmand, om hvis kvalifikationer der kan henvises til den sagkyndige bedømmelse af hans hidtidige produktion, da han blev udnævnt til docent. Han har siden da udgivet flere videnskabelige arbejder og deltaget i bedømmelse af både prisopgaver og disputater; som allerede anført i skrivelse af 12. april 1946 finder fakultetet det meget ønskeligt, at dr. Holm får et professorat ved universitetet, således at han ikke er nødt til at benytte en ikke ringe del af sin tid til andet lønnet arbejde, men helt kan koncentrere sig om sin universitetsgerning, der stiller meget store krav.«

Efter at forslaget af universitetet var blevet indsendt til ministeriet blev docenturet i systematisk teologi på normeringsloven for 1947-48 omdannet til et professorat i samme fag. Ved kgl. resolution af 5. maj 1947 blev der meddelt docent, dr. phil. Søren Holm ansættelse i stillingen fra 1. april 1947.

e. *Oprettelse af et professorat i nationaløkonomi*

(j. nr. 250/44).

Som meddelt i universitetets årbog for 1943-44, side 183-212 var der som led i en reform af den juridiske eksamensordning, stillet forslag om oprettelse af et professorat i nationaløkonomi for juridiske studerende, men forslaget blev ikke gennemført i forbindelse med den ved kgl. anordning af 19. juli 1944 indførte nyordning.

Sagen blev genoptaget af fakultetet, der under 14. november 1945 afgav følgende udtalelse:

»I fortsættelse af fakultetets skrivelse af 21. april 1945 skal man meddele, at erfaringerne under den nye studieordning i høj grad har bekræftet den absolutte nødvendighed af, at der ved siden af undervisningen af de statsvidenskabelige studerende etableres en særskilt undervisning af de juridiske studerende i nationaløkonomi på grundlag af en for disse studerende alene beregnet lærebog. Kun under denne

forudsætning vil det være muligt at gennemføre den ved den nye studieordning tilstræbte forkortelse af studietiden ved udskydelse af nationaløkonomien til særlig prøve. En sådan særskilt undervisning af de juridiske studenter og udarbejdelsen af en særlig lærebog for disse vil imidlertid ikke kunne gennemføres, medmindre den statsvidenskabelige afdelings lærerstab suppleres med et yderligere professorat i nationaløkonomi.«

Forslaget, der af universitetet blev søgt til normeringsloven for 1946-47, men ikke blev fremmet, søgtes derefter til normeringsloven for 1947-48, og ved ændringsforslag til normeringsloven for dette år blev der oprettet et professorat i nationaløkonomi, jfr. rigsdagstidende for 1946-47, tillæg B., spalte 1265-68.

Om besættelsen af professoratet vil der blive givet meddelelse i universitetets årbog for 1947-48.

f. Lektor, bankinspektør Arne Ekenes afgang fra universitetet og cand. merc. Svend Jensens beskikkelse som lektor i bogholderi og regnskabskritik for juridiske studerende

(j. nr. 405/46).

Under 31. juli 1946 meddelte ministeriet bankinspektør Arne Eken afsked efter ansøgning fra hvervet som lektor i bogholderi og regnskabskritik for de juridiske og statsvidenskabelige studerende fra 31. august 1946.

Efter at lektoratet efter indstilling fra det rets- og statsvidenskabelige fakultet og universitetets rektor var opslået ledig, og de indkomne 6 ansøgninger, nemlig fra revisor Thomas Mathias Sabroe, lektor, cand. merc. Svend Jensen, statsautoriseret revisor Kaj Larsen, statsautoriseret revisor Aksel Madsen, regnskabschef Tage Sparrevohn og statsautoriseret revisor, fuldmægtig Rupert Stevnsborg, var tilstillet universitetet til erklæring, indstillede fakultetet under 30. september 1946, at lektor, cand. merc. Svend Jensen blev beskikket som lektor for 3 år fra 1. september 1946.

Efter at denne indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning beskikkede ministeriet under 13. november 1946, lektor, cand. merc. Svend Jensen som lektor i bogholderi og regnskabskritik for juridiske studerende for 3 år fra 1. september 1946.

g. Professor, dr. med. Henning Rønnes afgang fra universitetet og klinikchef, dr. med. Holger Ehlers udnævnelse til professor i øjensygdomme

(j. nr. 473/46).

Under 5. november 1946 blev der meddelt professor, dr. med. Henning K. T. Rønne afsked på grund af svagelighed med pension fra stil-

lingen som professor i oftalmologi ved Københavns universitet og overlæge ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme.

Efter at embedet efter indstilling fra det lægevidenskabelige fakultet og universitetets rektor var blevet opslået ledigt, blev under 10. december 1946 de indkomne 6 ansøgninger, nemlig fra reservelæge, dr. med. Poul Brændstrup, dr. med. fru Esther Dalsgaard-Nielsen, dr. med. Holger Ehlers, overlæge, dr. med. Hans Ulrik Møller, reservelæge, dr. med. Henning Skydsgaard og dr. med. G. Østerberg tilstillet universitetet til erklæring.

Til bedømmelse af de indkomne ansøgninger nedsatte fakultetet i henhold til § 3 i kgl. anordning af 15. maj 1932 et udvalg bestående af professorerne, dr. med. J. Engelbreth-Holm, dr. med. Mogens Fog, dr. med. Ejler Holm, professor i oftalmiatrik ved Lunds universitet, dr. med. Sven Larsson og professor i øjensygdomme ved Oslo universitet, dr. med. Birger Malling. Dette udvalg afgav under 15. april 1947 følgende indstilling til fakultetet:

»Undertegnede, som af det lægevidenskabelige fakultet ved Københavns universitet er udpeget til at bedømme de indkomne ansøgninger om professoratet i øjensygdomme ved universitetet, skal hermed udtale følgende:

Det ledige embede er søgt af 6 ansøgere, om hvem man skal udtale følgende, idet ansøgerne anføres i alfabetisk orden:

Reservelæge, dr. med. Poul Brændstrup er født 1912, cand. med. 1937, dr. med. 1943. Efter at have gennemgået turnus og en kortere almenuddannelse blev han i 1940 kandidat på rigshospitalets afdeling for øjensygdomme og har siden til stadighed haft oftalmologiske assistentstillinger, afbrudt af 3 måneders virksomhed på neurologisk afdeling. Siden 1. januar 1945 har han fungeret som 1. reservelæge ved Københavns kommunehospitals øjenafdeling. I året 1946 har han foretaget en rejse som øjenlæge til Færøerne og besøgt en række europæiske øjenklinikker. 1943 modtog han autorisation som speciallæge i oftalmologi.

Hans kliniske uddannelse er tilstrækkelig til, at han kan varetage stillingen som overlæge ved en oftalmologisk afdeling.

Dr. Brændstrups videnskabelige produktion ligger i årene 1939-45. På denne korte tid har han offentliggjort mange gode arbejder, men naturligvis har det ikke været ham muligt at gennemføre en lige så omfattende og alsidig forskning som flere ældre ansøgere. Hans hovedemne, herunder disputatsarbejdet, er undersøgelser over stær hos børn, specielt den postoperative funktion, indikationerne for operative indgreb, øjnenes ligevægtsstilling m. v. Disse arbejder er særdeles vel gennemført, særlig er hans vel underbyggede klare anvisninger angående operationsindikationerne meget anerkendelsesværdige; men hans forfatterskab vidner ikke i særlig grad om originalitet. Udenfor sit hoved-

område har han offentliggjort en række oftalmologiske og medicinske artikler. Denne del af hans produktion er væsentlig kasuistisk, men ofte ledsaget af dygtige oversigter over den foreliggende litteratur og præget af sund kritisk sans.

Hans arbejder bærer som helhed vidnesbyrd om gode anlæg for videnskabelig forskning.

Amanuensis, dr. med. fru Esther Dalsgaard-Nielsen er født i 1896, tog medicinsk embedseksamen i 1922 og gennemgik herefter en 2-årig almindelig klinisk uddannelse, hvorpå hun praktiserede på landet i 9 år. Siden 1933 har hun uddannet sig i oftalmologi samt haft ansættelse på neurologiske og dermato-venerologiske afdelinger. Fra 1941-44 var hun 1. reservelæge på rigshospitalets øjenafdeling, og siden maj 1945 har hun været ansat som amanuensis ved rigshospitalets øjenpoliklinik. Hun blev dr. med. i 1938 og autoriseret som speciallæge i oftalmologi i 1937. Dr. Dalsgaard-Nielsen har fungeret som overlæge ved rigshospitalets øjenafdeling i flere perioder og har herunder i nogle måneder haft lejlighed til at holde forelæsninger for studenterne.

Dr. Dalsgaard-Nielsens uddannelse gør hende velkvalificeret til en stilling som overlæge ved en oftalmologisk afdeling.

Dr. Dalsgaard-Nielsen har fra 1934-45 offentliggjort en række videnskabelige afhandlinger, der hovedsagelig beskæftiger sig med den medfødte syfilis, specielt keratitis parenchymatosa m. v. Disse fortjenstfulde arbejder, der væsentlig har karakter af efterundersøgelser og analyse af et større patientmateriale, er gennemført med stor omhu og nøjagtighed. Hendes øvrige produktion er overvejende kasuistisk og ofte gennemført i samarbejde med andre, særlig hvad angår de histologiske undersøgelser. Hendes indsats her synes at være af begrænset værdi.

I behandlingen af sit hovedemne viser dr. Dalsgaard-Nielsen evne til at beherske et stort stof og drage fornuftige konklusioner deraf. Indenfor dette begrænsede forskningsområde har hun således præsteret gode arbejder, men man savner videnskabelig fantasi og originalitet i hendes produktion.

Klinikchef, dr. med. Holger Ehlers er født i 1899, tog medicinsk embedseksamen 1924 og blev dr. med. 1929. Før embedseksamen havde han i et år ansættelse som demonstrator ved normal-anatomisk museum. Efter embedseksamen har han foruden turnus gennemgået uddannelse ved oftalmologiske afdelinger samt haft ansættelse på neurologiske og dermato-venerologiske klinikker. Fra 1934-38 var han 1. assistent ved rigshospitalets øjenafdeling, fra 1938 er han klinikchef ved De Kgl. Blindeinstituter. Han har tillige i en årrække fungeret som konsulent for forskellige hospitaler. Under sin ansættelse på rigshospitalet har han holdt forelæsninger for de medicinske studerende. Han har besøgt en række udenlandske oftalmologiske afdelinger i studieøjemed. Han blev i 1930 autoriseret som speciallæge i oftalmologi.

Dr. Ehlers' videnskabelige produktion ligger i årene 1925-45. Hovedværkerne er disputatsen fra 1929 og en monografi fra 1937: »Clinical Investigations on the Inflammatory Orbital Affections«. Desuden har han præsteret en lang række mindre arbejder på oftalmologiens og neurooftalmologiens område. Han har tillige udarbejdet et lærebogs-afsnit i »Nordisk Lärobok i Oftalmiatrik«. En række foredrag og artikler fra de senere år omhandler blinde og blindeforsorg.

Under dr. Ehlers' virksomhed ved De Kgl. Blindeinstituter er der her, i modsætning til tidligere, udfoldet en livlig videnskabelig virksomhed af medarbejdere og assistenter; herunder er der udarbejdet to doktordisputatser.

Flere af hans større afhandlinger er meget fortjenstfulde: Nystagmus-arbejdet, disputatsen om Corneas karforhold og arbejdet om orbital-infektioner.

Dr. Ehlers er en yderst flittig forsker, hvis arbejder ofte er præget af en livlig videnskabelig fantasi og selvstændighed i problemstilling og konklusion. Han har på andre områder leveret gode oversigter, der vidner om stor belæsthed og udmærket evne til vurdering og fremstilling. Hans artikler om de blindes forhold giver udtryk for hans praktisk-socialt interesse.

Omend hans videnskabelige arbejder for en del gør et ujævnt indtryk, og han i flere tilfælde ikke har forfulgt de emner, han har taget op, viser hans produktion en betydelig forskertrang og original videnskabelig evne. Han har desuden været i stand til at inspirere sine yngre medarbejdere til forskning.

Overlæge, dr. med. Hans Ulrik Møller er født i 1894, tog medicinsk embedseksamen 1919, erhvervede universitetets guldmedaille i 1924 og blev dr. med. i 1929. Efter embedseksamen har han, foruden turnus, en kortere tid arbejdet som frivillig assistent på universitetets patologisk-anatomiske institut og derefter været ansat på oftalmologiske afdelinger. Fra 1927-30 var han 1. assistent på rigshospitalets øjenafdeling og fungerede herunder som overlæge i 5 måneder. Fra 1931 har han, først som assistent, senere som overlæge på militærhospitalets øjenafdeling, fungeret som konsulent for rigshospitalets neurologiske og neurokirurgiske afdelinger. Han har foretaget flere studierejser til udenlandske øjenklinikker. Han modtog i 1924 autorisation som speciallæge i oftalmologi.

Hans videnskabelige produktion falder fra 1924-45. Den omfatter væsentlig emner vedrørende lyssansens fysiologi og patologi, herunder hans disputats, samt neurooftalmologi. Han har desuden i en række selskabsmeddelelser beskæftiget sig med forskellige andre oftalmologiske spørgsmål. Fra afdelingen på militærhospitalet er der udgået et mindre antal artikler af medarbejdere.

Dr. Møllers undersøgelser over lyssansen er under omhyggelig ud-

nyttelse af den Tscherningske metodik gennemført med stor energi og alsidighed. Han slutter sig til Tschernings opfattelse af de behandlede spørgsmål. En del af hans konklusioner har ikke kunnet bekræftes, men hans indsats med den givne teknik vidner om udpræget videnskabelige evner. Indenfor neurooftalmologien er dr. Møllers arbejde af høj standard; han har dels gjort værdifulde, selvstændige iagttagelser, dels i vurderingen af et meget stort materiale vist udpræget kritisk sans og moden dømmekraft. Derimod savner man i nogen grad originalitet i problemstilling og behandling af emnerne.

Reservelæge, dr. med. Henning Skydsgaard er født 1908, tog medicinsk embedseksamen 1933 og blev dr. med. 1942. I 1941 blev han autoriseret som speciallæge i oftalmologi. Efter embedseksamen har han gennemgået obligatorisk turnus og haft ansættelse på neurokirurgiske og medicinske afdelinger. Hans oftalmologiske uddannelse begyndte i 1934; siden 1. april 1944 fungerer han som 1. reservelæge på rigshospitalets øjenafdeling, hvor han i længere tid har været konstitueret som overlæge og herunder haft undervisning af de medicinske studerende.

Hans uddannelse gør ham velkvalificeret til en overlægestilling ved en oftalmologisk afdeling.

Dr. Skydsgaards videnskabelige produktion falder i årene 1935-47. Hans hovedemne har været medfødt ordblindhed, hvorom hans disputats samt en række mindre, for en del populære artikler handler. I sin øvrige produktion, der for en stor del er kasuistisk præget, har han beskæftiget sig med forskellige andre oftalmologiske spørgsmål. Endelig har han udarbejdet et lærebogsafsnit i håndbog for sygeplejersker.

Dr. Skydsgaard har i forhold til sin alder en omfattende produktion. Blandt hans arbejder er nogle af høj kvalitet, selvom de ikke røber livligere videnskabelig fantasi eller selvstændighed. Hans disputatsarbejde er en smuk og omfangsrig monografi om et praktisk vigtigt emne, der ikke forud synes at være behandlet med samme grundighed. En del af hans produktion er mindre værdifuld, men alvorligere indvendinger kan ikke rettes imod den.

Dr. med. Gustav Østerberg er født 1899, tog embedseksamen 1926 og blev dr. med. i 1935. Efter embedseksamen har han gennemgået almindelig medicinsk uddannelse, hvorpå han fra 1931 overvejende har været beskæftiget ved oftalmologiske afdelinger. Fra 1938-41 har han virket som 1. assistent ved rigshospitalets øjenafdeling. I 1934 blev han autoriseret som speciallæge i oftalmologi. Under et ophold i Stockholm i 1944-45 har han fungeret som konsulent ved serafimerlazarettets neurologiske og neurokirurgiske afdelinger.

Dr. Østerberg er velkvalificeret til en stilling som overlæge ved en oftalmologisk afdeling.

Hans videnskabelige produktion falder i årene 1932–42. Den er af begrænset omfang navnlig i de senere år, hvilket imidlertid må ses på baggrund af krigsforholdene. Dr. Østerbergs hovedarbejder er af histologisk natur. Hans disputats præsenterer sig her forrest og er meget smukt gennemført, men også en række mindre arbejder vidner om hans histologiske interesse og kunnen. Hans øvrige produktion er spredt, men flere af disse mindre arbejder er udmærkede præstationer, præget af klarhed, rigdom på ideer og nøjagtighed. I sine »Forelæsninger i systematisk Oftalmologi« har han vist evne til klar fremstilling. Han har lagt utvivlsom originalitet i videnskabelig problemstilling for dagen.

Udvalget må blandt de 6 ansøgere anse dr. med. Holger Ehlers og dr. med. Hans Ulrik Møller for bedst kvalificerede til at beklæde stillingen som professor i oftalmologi og overlæge ved rigshospitalets øjenafdeling. De har begge en meget betydelig uddannelse og en vægtig videnskabelig produktion. For dr. Ehlers' vedkommende må som særligt fortrin fremhæves hans iderigdom, fantasi og hans evne til at inspirere medarbejdere til forskning. Dr. Hans Ulrik Møller udmærker sig specielt ved sin overordentlig søbre og kritiske vurdering.

Et flertal af udvalget (Malling, Holm, Engelbreth-Holm og Fog) må efter alt foreliggende anse dr. Ehlers for den bedst egnede, medens et mindretal (Larsson) mener de to ansøgere så jævnbyrdige, at man ikke kan give den ene fortrinet fremfor den anden.«

Udvalgets indstilling blev i henhold til § 4, stk. 2 i fornævnte kgl. anordning tilstillet ansøgerne, fra hvem der ikke fremkom bemærkninger til indstillingen.

Udvalgsindstillingen blev derefter behandlet på fakultetets møde den 28. april 1947, hvori i henhold til nævnte anordnings § 3 deltog professorerne Holm, Larsson og Malling som stemmeberettigede medlemmer. Ved afstemningen om flertalsindstillingen fik denne 13 af de tilstedeværende 16 medlemmers stemmer.

Efter at udvalgets indstilling var blevet tiltrådt af fakultetet og dettes indstilling indsendt til ministeriet med Konsistoriums tilslutning, blev ved kgl. resolution af 6. juli 1947 dr. med. Holger Ehlers udnævnt til professor i øjensygdomme ved Københavns universitet og overlæge ved rigshospitalets afdeling for øjensygdomme og den dertil knyttede poliklinik fra den 1. juni 1947 at regne. Da professor Ehlers ved ansættelsen var over 40 år gammel, blev der på normeringsloven for 1947–48 tillagt ham ret til pension uanset alderen ved ansættelsen.

*h. Lektor, overkirurg, dr. med. Axel Ringsteds afgang fra universitetet
og dr. med. Fr. Therkelsens beskikkelse som lektor i kirurgi*

(j. nr. 244/46).

Under 27. marts 1947 meddelte ministeriet lektor, overkirurg, dr. med. Axel Ringsted afsked efter ansøgning fra stillingen som lektor i kirurgi fra 1. januar 1947.

Efter at lektoratet efter indstilling fra det lægevidenskabelige fakultet og universitetets rektor var blevet opslået ledig, blev de indkomne 3 ansøgninger, nemlig fra dr. med. Fr. Therkelsen, dr. med. C. C. Winkel Smith og dr. med. Alfred Zachø af ministeriet tilstillet universitetet til erklæring.

Om disse ansøgninger indhentede fakultetet en udtalelse fra professorerne i kirurgi, dr. med. E. Husfeldt, dr. med. S. Kjærgaard og dr. med. E. Dahl-Iversen der udtalte følgende:

»Alle de tre ansøgere må betragtes som kvalificerede til stillingen.

Dr. med. Winkel Smith er den yngste af ansøgerne og har derfor også den korteste uddannelse. Hans videnskabelige produktion er ret begrænset. Dr. Winkel Smith er ikke færdig med sin almindelige uddannelse, idet han er ansat som reservekirurg ved afdeling D på rigshospitalet. Alene af den grund bør en af de to andre ansøgere foretrækkes.

Dr. Zachø og dr. Therkelsen har begge taget embedseksamen i 1930, dr. Therkelsen tillige universitetets guldmedalje 1932 og Svindts pris 1946-47. Dr. Therkelsen er dr. med. 1936, dr. Zachø 1937. De har begge en særdeles god kirurgisk uddannelse.

Dr. Therkelsen er afgået som 1. reservekirurg fra rigshospitalets afdeling C.

Dr. Zachø er næsten færdig som 1. reservekirurg på Bispebjerg hospital afdeling A.

De har begge en omfattende og værdifuld videnskabelig produktion.

Dr. Therkelsen har været prosector chirurgiae 1943-46 og fra 15. september 1946 været konstitueret lektor i kirurgi under dr. Ringsteds orlov. Hans undervisning har været særdeles tilfredsstillende.

Vi skal tillade os at indstille dr. med. Therkelsen til stillingen.»

Efter at fakultetet havde sluttet sig til denne indstilling, og efter at fakultetets indstilling var blevet indsendt til ministeriet med Kon-sistoriums tilslutning, beskikkede ministeriet under 2. juli 1947 dr. med. F. Therkelsen som lektor i kirurgi for 3 år fra 1. juli 1947 med forpligtelse til at deltage i undervisningen og eksaminerne efter det lægevidenskabelige fakultets nærmere bestemmelse.

i. *Omdannelse af dr. phil. K. Grønbechs ekstraordinære docentur i centralasiatiske sprog til et ekstraordinært professorat i samme fag*

(j. nr. 189/44).

Som meddelt i universitetets årbog for 1945–46, side 62–64 blev der på finansloven for 1946–47 oprettet et ekstraordinært docentur i centralasiatiske sprog for lektor, dr. phil. K. Grønbech. Under de forhandlinger, som blev ført angående forslaget til den nye lov om statens tjenestemænd, søgte universitetet en række docenturer omdannet til ordinære professorater, derunder det ekstraordinære docentur i centralasiatiske sprog. Forslaget blev imidlertid ikke optaget i tjenestemandssloven, idet finansministeriet under hensyn til, at det drejede sig om et så specielt fag, ikke fandt tilstrækkelig anledning til, at der oprettedes et fast professorat deri, men kunne anbefale, at der søgtes finanslovshjælp til omdannelse af det ekstraordinære docentur til et ekstraordinært professorat, jfr. bilag 7 til betænkning over forslag til lov om statens tjenestemænd afgivet af folketingets udvalg den 20. maj 1946.

På finansloven for 1947–48, jfr. rigsdagstidende for 1946–47, tillæg A, spalte 1461–62, blev det ekstraordinære docentur i centralasiatiske sprog derefter omdannet til et ekstraordinært professorat i samme fag, og ved kgl. resolution af 9. maj 1947 blev der meddelt dr. Grønbech ansættelse i stillingen fra 1. april 1947.

Under hensyn til, at dr. Grønbech, der inden udnævnelsen til docent var adjunkt ved Gentofte kommunes skolevæsen og lektor ved Københavns universitet, led et betydeligt økonomisk tab ved overgangen til docentstillingen, bifaldt ministeriet under 2. juni 1947 efter universitetets forslag, at der for finansåret 1946–47 blev tillagt ham et personligt tillæg til docentlønnen på 2620 kr.

j. *Oprettelse af et lektorat i bakteriologi*

(j. nr. 578/46).

Under 21. december 1946 fremsendte det lægevidenskabelige fakultet med anbefaling følgende andragende fra bestyreren af institut for almindelig patologi, professor, dr. med. K. A. Jensen:

»Ved oprettelsen af universitetets institut for almindelig patologi var det hensigten, at der skulle undervises og drives forskning såvel i mikrobiologi og infektionspatologi som i patologisk fysiologi. I »The medical institutes, new buildings inaugurated 1910« skriver professor Salomonsen således: »I have made it one of my chief objects to combine the teaching of pathological physiology with the very predominant chapter of etiology, the general infective pathology«.

I den forløbne tid er der da også blevet undervist og drevet forskning på begge disse områder.

I professor Salomonsens tid blev der afholdt et ikke obligatorisk kursus i patofysiologi, og der blev tillige holdt forelæsninger. Professor Louis Fridericia udarbejdede til denne brug nogle hæfter over patologisk fysiologi. Under professor Oluf Thomsen undervistes der i endokrinologi, human arvebiologi og eugenik, ligesom der blev drevet en intens forskning på disse felter.

Ved min tiltrædelse som chef for institutet for almindelig patologi blev det fremhævet, at undervisningen fortrinsvis skulle omfatte mikrobiologi og infektionspatologi, ud fra det synspunkt at den voldsomme udvikling af bakteriologien og patofysiologien gjorde det umuligt for et institut at mestre begge dele på en forsvarlig måde.

For dog at bevare institutets traditioner blev lektor Bing, der ønskede at fortsætte sine patofysiologiske studier, knyttet til institutet som lektor, og der blev indført den ordning, at af de ugentlige 4 forelæsninger i almindelig patologi anvendtes de 3 til docering af mikrobiologi og infektionspatologi, medens der i den ene time blev givet undervisning i patofysiologi.

Samtidig med undervisningen blev der tillige drevet forskning over nyrefysiologiske emner, hypertension og undersøgelser af serumproteinerne (Bing, Hertz, Kreutzfeldt og Røjel).

Desuden er der givet vejledning til forskere, der har arbejdet med patofysiologiske emner i andre institutioner.

Selvom man således kan sige, at institutet søger at give studenterne den fornødne viden også på dette område, må jeg dog bemærke, at den nuværende ordning kun kan være af ren provisorisk karakter, idet opretholdelsen af faget i sit nuværende omfang belaster såvel professoren som lektoren i så høj grad, at en ændring er ønskelig.

Det kan måske indvendes, at man helt kunne undlade at undervise og drive forskning i patofysiologi. Dette ville dog efter min mening være meget kortsynet.

Ser vi nemlig på udviklingen af patofysiologien i andre lande, vil man iagttage, at der bliver lagt mere og mere vægt på dette fag. I England og U.S.A. har man flere steder udskilt den patologiske fysiologi fra infektionspatologien og indrettet særlige instituter, hvis chefer leder forskningen og undervisningen i faget. I de andre skandinaviske lande ligger forholdene således, at man i Sverige på »Karolinska Sjukhuset« har en særlig afdeling for patologisk fysiologi. Denne afdeling er man nu i færd med at udvide betydelig. Afdelingens chef, laborator T. Sjöstrand, leder forskningen og holder ikke-obligatoriske forelæsninger for studenterne.

I Norge har det medicinske fakultet vedtaget oprettelsen af et doctur i patologisk fysiologi ved Oslo universitet. Til denne stilling er dr. med. S. R. Sveinsson blevet indstillet.

Dernæst kunne man anføre, at studenterne får tilstrækkelig under-

visning i patofysiologi andetsteds (f. eks. før første del i biokemi og fysiologi og senere under deres kliniske forelæsninger).

Dertil kan bemærkes, at denne undervisning er spredt på så mange steder, at studenterne vanskeligt kan danne sig et overblik over dette vigtige fag.

Forskningsmæssigt set er det tillige af den største betydning, at vi er med på dette område her i landet. Inden for dette fag ligger der nemlig et utal af problemer, som det i høj grad er ønskeligt at tage op til undersøgelse i den nærmeste fremtid. Mulighederne for at oprette et sådant centrum for patologisk fysiologi har vi netop i øjeblikket. Vi har den rette mand i lektor Bing, der vil gå ind i den patofysiologiske forskning med hele sin arbejdskraft, såsnart forholdene tillader ham det.

For øjeblikket optages en stor del af hans tid med undervisningsarbejde på andre felter (bakteriologi og infektionspatologi), og det splitter hans arbejdstid. Det er jo ganske klart, at een mand i det lange løb ikke kan følge udviklingen både indenfor patofysiologien og bakteriologien.

Dertil kommer, at lektor Bing kun har overtaget en enkelt disputats af de talrige, der produceres indenfor faget bakteriologi og infektionspatologi. Imidlertid må man i fremtiden regne med, at jeg på dette punkt må aflastes meget, da antallet af disputatser, jeg har til bedømmelse, efterhånden er så stort, at grænsen for det, man kan byde en undervisningsprofessor, for længst er overskredet.

Siden januar 1941, da jeg tiltrådte min stilling, har jeg ialt bedømt 28 disputatser, d. v. s. godt 5 årligt.

Dette tal må endda ventes at stige i de kommende år på grund af seruminstitutets stadige vækst, ligesom der også vil fremkomme flere disputatser fra institutet for almindelig patologi. Dertil kommer, at professor Lassen, der af og til har overtaget enkelte bakteriologiske disputatser, i fremtiden næppe kan vedblive dermed på grund af det stigende antal kliniske disputatser.

Jeg kan oplyse fakultetet om, at den største del af min arbejdstid anvendes til bedømmelse af disputatser, undervisning og eksamination af studenter samt administrativt arbejde. Dette har jeg hidtil ikke villet klage over, fordi jeg var klar over, at jeg ved overtagelsen af stillingen som universitetsprofessor måtte organisere faget.

Organiseringen af forskningsarbejdet på institutet samt mine egne videnskabelige arbejder har jeg måttet foretage i den knappe tid, som iøvrigt blev mig levnet, samt i min fritid; men så stor en belastning kan jeg næppe stå for i længere tid.

Endelig vil jeg påpege, at jeg for tiden er beskæftiget med et forskningsarbejde, der lægger så stort et beslag på min arbejdstid, at en

aflastning for en del af det store rutinearbejde, der påhviler mig, er ønskeligt.

For 3 år siden optog jeg studiet af antibiotica som hovedopgave for institutets forskning. Som et foreløbigt resultat af dette arbejde kan jeg nævne, at vi her i landet under krigen var i stand til at producere penicillin til klinisk anvendelse. Dernæst har vi studeret resorptions- og udskillelsesforholdene for penicillinet, samt undersøgt en række patogene bakteriers penicillinresistens, således at vi kunne give vejledning i behandlingsmetoden.

Endelig har vi udført et stort arbejde angående styrkebestemmelsen af penicillin for at beskytte læger og patienter mod anvendelsen af værdiløse præparater. Dette arbejde bevirker, at vi har tilstrækkelig erfaring til at optrække retningslinier for penicillinbehandlingen, hvilket er af stor betydning netop nu, hvor præparatet vil blive frigivet.

Dette arbejde har kun kunnet gennemføres ved et næsten umenneskeligt slid fra min assistents og min side. Som et andet resultat af dette arbejde kan jeg meddele, at vi i fremtiden vil være i stand til at producere dansk penicillin til human og veterinært brug. Jeg kan i den sammenhæng meddele fakultetet, at det er institutet, der også har æren af de undersøgelser, der har vist, at man ved anvendelsen af råpenicillin, der kan fremstilles på en meget billig måde, kan helbrede streptococmastit hos kvæg, hvilken sygdom nedsætter mælkeydelsen her i landet med ca. 15 %.

Jeg kunne nævne flere andre områder, hvor institutet har gjort en videnskabelig indsats, men mener med det nævnte at have dokumenteret det tilstrækkeligt.

Jeg er for øjeblikket i gang med at udvide forskningen af andre antibiotica med henblik på at udfinde kemoterapeutica mod sygdomme forårsaget af de gramnegative bakterier samt tuberkelbacillerne, men sinkes i høj grad i dette arbejde af mit stadig stigende rutinearbejde.

Efter denne motivering af mit forslag skal jeg give et resume af, hvad det omfatter:

1. Oprettelsen af en stilling som afdelingsleder i patofysiologi med samme lønning som afdelingslederne ved universitetets retsmedicinske institut (7500 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 600 kr. til 8700 kr.). Til denne stilling skal knyttes det eksisterende lektorat i almindelig patologi, dog at dettes titel ændres til lektorat i patofysiologi.
2. Oprettelsen af et nyt lektorat i mikrobiologi og infektionspatologi med et honorar på 3600 kr. årlig + midlertidigt tillæg. Dette lektorat skal knyttes til den faste videnskabelige assistentstilling, som for-

ventes at blive ledig ved institutet ved dr. Bings overtagelse af den foreslåede nye stilling som afdelingsleder. Oprettelsen af dette lektorat vil tillige medføre den fordel for universitetet, at kontinuiteten af institutets arbejde kan bevares ved chefens afgang som følge af alder eller død.

Af hensyn til det meget omfattende undervisningsarbejde, derunder navnlig det obligatoriske kursus i bakteriologi, som må holdes for de studerende indtil 3 gange hvert semester, er det nødvendigt at have en fast assistentstilling, beklædt med en fuldt kvalificeret videnskabsmand, til ledelsen af disse kurser, hvad ikke længere ville være tilfældet, når dr. Bing helt skal hellige sig patofysiologien. Det er nødvendigt, at kurset i bakteriologi stadig holdes à jour efter de videnskabelige fremskridt, som indtræffer, og det kræver derfor et stort arbejde at tilrettelægge kurset på den for undervisningen mest hensigtsmæssige måde.

Desuden kunne denne lektor i tilfælde af chefens bortrejse eller sygdom videreføre institutets arbejde. Endelig må man jo tænke på, at man ved Aarhus universitet påtænker oprettelsen af et institut for almindelig patologi, og det ville selvfølgelig være en fordel at have en mand med uddannelse i faget den dag, stillingen skal besættes.»

Forslaget blev af universitetets rektor og kurator anbefalet i sin helhed men med betoning af, at det af hensyn til en aflastning af professor K. A. Jensen måtte anses for særlig påtrængende, at det foreslåede lektorat oprettedes snarest muligt.

Efter universitetets forslag blev der derefter ved ændringsforslag til finansloven 1947–48, jfr. Rigsdagstidende 1946–47, tillæg B, spalte 779–82 oprettet et lektorat i bakteriologi honoreret med 3600 kr. årlig + tillæg.

Om besættelse af lektoratet vil der blive givet meddelelse i universitetets årbog for 1947–48.

*k. Oprettelse af et lektorat i dansk sproghistorie for
dr. phil. Harry Andersen
(j. nr. 196/45).*

Under 28. marts 1945 fremsendte det filosofiske fakultet med anbefaling følgende andragende fra professorerne indenfor den nordiske faggruppe:

»Vi tillader os herved at henstille, at der søges oprettet et lektorat i dansk sproghistorie for dr. phil. Harry Andersen.

Dr. Harry Andersen (født 21. februar 1901, student 1919, magister i nordisk filologi 1926, dr. phil. 1936) har siden 1927 virket som undervisningsassistent i oldnordisk og dansk sproghistorie og har som

sådan gjort så god fyldest, at det har været naturligt at lade ham fortsætte i denne stilling i så usædvanlig lang en årrække. Da denne hans lærergerning må ønskes videreført i de kommende år, vil det, i betragtning af dr. Andersens alder, formentlig være rimeligt at give hans stilling en fastere form gennem oprettelse af et lektorat, der økonomisk vil kunne yde ham et passende supplement til hans stilling som bibliotekar af 2. grad ved universitetsbiblioteket.

Der kan regnes med, at dr. Harry Andersen efter en sådan ordning vil kunne varetage undervisningen i dansk sproghistorie (med forelæsninger og eksaminatorier), hvorimod han sandsynligvis, selv om der regnes med en lektorvirksomhed på indtil 9 ugentlige timer, vil komme til at afgive undervisningen i oldnordisk, som i så fald må overtages af en ny undervisningsassistent. Men i alle tilfælde vil en lektoratsordning som den foreslåede tillige betyde en væsentlig økonomisk lettelse for de studerende.

Det må skønnes rimeligt at ansætte lektorhonoraret her til 3600 kr. om året.«

Forslaget blev af universitetet søgt til finanslovene for 1946-47 og 1947-48 med angivelse af, at der ved oprettelsen af lektoratet ville opnås en besparelse på ca. 1000 kr. årlig under universitetets konto 15c, Undervisningshjælp for lærere under det filosofiske fakultet, idet undervisningen i sproghistorie ved en undervisningsassistent ville kunne ophøre. Lektoratet blev ikke optaget på finansloven, men blev bevilget i forbindelse med den i 1947 gennemførte almindelige honorarregulering af de på finansloven optagne honorarer som et nyt lektorat honoreret med 3900 kr. årlig + midlertidigt tillæg.

Herefter beskikkede ministeriet under 23. juli 1947 bibliotekar ved universitetsbiblioteket, dr. phil. Harry Andersen som lektor i dansk sproghistorie for 3 år fra 1. april 1947.

1. *Oprettelse af et lektorat i menneskets anatomi og amanuensis, dr. phil. Helge Volsøes beskikkelse som lektor*

(j. nr. 173/44).

Under 18. marts 1944 fremsendte det matematisk-naturvidenskabelige fakultet med anbefaling følgende andragende fra bestyreren af institut for sammenlignende anatomi og zoologisk teknik samt histologisk-embryologisk institut professor, dr. phil. C. M. Steenberg:

»Undertegnede bestyrer af universitetets institut for sammenlignende anatomi og zoologisk teknik samt af histologisk-embryologisk institut tillader sig herved at ansøge om, at der i tilknytning til førstnævnte institut oprettes et lektorat i menneskets anatomi for mag. sc. & cand. mag. Sv. H. Volsøe. I denne anledning skal jeg give følgende oplysninger.

Da jeg i 1929 var bleven professor i sammenlignende anatomi, an-

modede fakultetet mig om at overtage den undervisning i menneskets anatomi for gymnastikstuderende som tidligere var bleven varetaget af prof. Lindhard. Dette påtog jeg mig, og jeg holdt de forelæsninger og eksaminatorier, der var nødvendige.

I 1934 – efter docent R. H. Stamms død – pålagdes det mig også at overtage undervisningen i histologi og embryologi for de naturhistoriske studerende og at bestyre det til denne undervisning knyttede laboratorium. For at kunne bestride to lærerstillinger ved universitetet måtte jeg have mere assistance, og det blev derfor bestemt, at mag. Volsøe mod et mindre honorar, 800 kr. årligt, skulle holde to ugentlige eksaminatorier i menneskets anatomi for de gymnastikstuderende. Denne ordning har nu fundet sted i ca. 10 år.

Det er naturligvis en gene for de gymnastikstuderende, at de til daglig eksamineres af én lærer og til eksamen af en anden. Ganske vist har jeg haft en vis kontakt med de gymnastikstuderende derved, at disse har haft adgang til at høre mine forelæsninger over menneskets anatomi for de naturhistoriske studerende; men på grund af det praktiske arbejde på gymnastikinstituttet har det ikke været muligt for alle studerende at komme til disse forelæsninger.

Efter at den nye studieordning for de naturhistoriske studerende nu er gennemført, har jeg været nødt til at lægge undervisningen om, således at forelæsninger ikke i så høj grad som tidligere yder det, som de gymnastikstuderende har brug for. De studerende, der har gymnastik til bifag, har derfor tilkendegivet, at de gerne ønsker at eksamineres af mag. Volsøe til eksamen. Ved en sådan ordning vil jeg blive aflastet for en del arbejde, hvilket nok kan tiltrænges i betragtning af, at arbejdet på de nye institutter i den sidste tid er blevet betydeligt forøget.

Det skal bemærkes, at en lignende ordning allerede er truffet inden for de af professor Emanuel Hansen docerede fag, idet undervisningen af de bifagsstuderende er bleven overdraget lektor, dr. med. Ove Bøje, medens professor Emanuel Hansen kun har beholdt undervisningen af de studerende, der har gymnastik til hovedfag. På lignende måde agter jeg fortsat at undervise og eksaminere de få studerende ved det mat.-naturv. fakultet, der har gymnastik til hovedfag, og til hvilke der stilles langt større krav end til de bifagsstuderende.

Magister Volsøe, som foreslås til lektoratet, er i alle måder kvalificeret til at videreføre undervisningen efter de retningslinier, som jeg har anlagt, idet han nu i 10 år som min assistent, men på selvstændig vis og for et ringe honorar, har varetaget undervisningen. Han er foruden cand. mag. i naturhistorie og geografi tillige magister i sammenlignende anatomi og har indleveret en disputats, der skal forsvares i april 1944. I juli 1937 blev han ansat som honorarlønnet videnskabelig assistent ved zoologisk studiesamling og i april 1943 ansattes han fast.«

Da forslaget, der af universitetet blev søgt til finansloven for 1945-46, ikke nød fremme, genoptog fakultetet sagen, principalt som oprettelse af lektorat, subsidiært som forhøjelse af det vederlag på 800 kr. årligt dr. Volsøe oppebar af universitetets medhjælpssum. Som ændringsforslag til forslaget til finansloven for 1946-47 søgte universitetet herefter et honorar på 3600 kr. + tillæg for undervisning af de gymnastik-studerende i anatomi, men forslaget blev af ministeriet henvist til behandling på universitetets budget for 1947-48. Lektoratet blev ikke optaget på finansloven for 1947-48, men blev bevilget i forbindelse med den i 1947 gennemførte almindelige honorarregulering af de på finansloven optagne honorarer som et nyt lektorhonorar honoreret med 3900 kr. + sædvanligt tillæg.

Herefter beskikkede ministeriet under 2. august 1947 amanuensis, dr. phil. Helge Volsøe som lektor i menneskets anatomi under det matematisk-naturvidenskabelige fakultet fra 1. april 1947.

*m. Oprettelse af et lektorat i fysik og amanuensis, dr. phil. V. Thorsens
beskikkelse som lektor*

(j. nr. 286/46).

Under 24. marts 1946 fremsendte fakultetet med anbefaling følgende andragende fra bestyreren af biofysisk laboratorium, professor, dr. phil. H. M. Hansen:

»Fra de studerende under fakultetets matematisk-fysiske faggruppe er der flere gange i de senere år udtalt ønsket om, at man under fysikundervisningen til lærerprøven ved skoleembedseksamen under denne faggruppe kunne inddrage sådanne afsnit af den nyere fysik (relativitetsteorien, teoretisk og eksperimental atomfysik m. v.), som er af betydning for gymnasiets fysikundervisning, men ikke behandles nærmere ved forprøveundervisningen, idet de kandidater, der ikke har fysik til hovedfag, men alligevel kommer til at undervise i fysik i gymnasiet, stærkt føler savnet af en sådan undervisning. For at imødekomme dette berettigede ønske er i det til fakultetet indsendte forslag om visse ændringer i bekendtgørelsen af 20. august 1924 optaget forslag om en mere almindeligt holdt affattelse af bestemmelsen om eksamensfordringerne i fysik til lærerprøven.

Imidlertid vil det ikke være muligt for mig ved siden af mit øvrige undervisningsarbejde at overkomme denne nye undervisning på fyldestgørende måde, så meget mere som den omfatter afsnit af fysiken, der ligger meget fjernt fra mit nuværende arbejdsfelt. Jeg tillader mig derfor at stille forslag om oprettelse af et lektorat i fysik til bestridelse af den omhandlede undervisning og om, at dette lektorat besættes med amanuensis, dr. phil. V. Thorsen.

Dr. Thorsen, der er født 1897, arbejdede som ung kandidat inden

for spektroskopien og gav ved opklaring af bl. a. blys, gulds og vismuts seriespektre værdifulde originale bidrag til spektroskopiens udvikling. Hans disputats omhandlede lysbuens udstråling og bragte foruden bidrag til bueudladningens teori en række for lysterapiens udvikling vigtige energimålinger i forskellige buespektres ultraviolette del. Endelig har han i de senere år udfoldet en frugtbar og anerkendt videnskabelig virksomhed inden for akustiken og svingningslæren; hans herhenhørende arbejder har fulgt en fast plan med henblik på at tilvejebringe et grundlag for eksakte undersøgelser af ørets akustiske egenskaber og af de forskellige høreapparaters forstærkningskurver. Som mangeårig lærer for de studerende ved øvelser og eksaminatorier og som lejlighedsvis vikar for mig har han vist udmærkede pædagogiske egenskaber.

I betragtning af, at der af det ansøgte lektorat kun vil kræves undervisning hvert andet semester, må et honorar af 2400 kr. + midlertidigt tillæg formentlig være passende.«

Forslaget, der af universitetet blev søgt som ændringsforslag til finansloven 1947-48, blev ikke optaget på finansloven for dette år, men bevilget i forbindelse med den i 1947 gennemførte almindelige regulering af de på finansloven optagne honorarer, som et nyt lektorat, honoreret med 2640 kr. + midlertidigt tillæg.

Herefter beskikkede ministeriet under 23. juli 1947 amanuensis, dr. phil. V. Thorsen som lektor i fysik for 3 år fra 1. april 1947.